

Musím říci, že jsem v desetiletích své profesorské výukové činnosti sám u sebe velmi silně pociťoval krizi nároku pravdy. Obával jsem se, že to, jak nakládáme s pojmem pravdy křesťanství, je vlastně namyšlené či přímo bez respektu k jiným. Zabýval jsem se touto věcí velmi podrobně. A nakonec jsem přece jen viděl, že uhneme-li od pojmu pravdy, uhýbáme přímo od základu. Křesťanství vystupuje s nárokem říci nám něco o Bohu, o světě a o nás samotných – totiž, co je pravda a co nám dává světlo. Odtud jsem došel k poznání, že v krizi doby, která sice široce komunikuje ohledně pravdy přírodních věd, ale vlastní otázky člověka zatlačuje na rovinu subjektivity, potřebujeme znovu právě hledání pravdy a odvalu k pravdě.

Benedikt XVI. – odpověď na otázku novináře

Mlčení a Slovo: cesta evangelizace

Internet se v dnešních dnech stále více stává místem otázek a odpovědí. Současný člověk je dokonce často bombardován odpověďmi na otázky, které si nikdy nekladl, a na potřeby, které nepociťuje. Mlčení je cenné pro usnadnění potřebného rozlišování mezi mnoha podněty a mnoha odpověďmi, které dostáváme, právě proto, abychom se mohli zaměřit na otázky skutečně důležité. V komplexním a mnohotvárném světě komunikace se totiž pozornost mnohých zaměřuje na poslední otázky lidského života: Kdo jsem? Co se mohu dovědět? Co mám konat? V co mohu doufat? Je důležité přijímat lidi, kteří tyto otázky vyslovují, a otevírat se pro možnost opravdového dialogu s nimi, tvořeného slovem, výměnou názorů, ale také výzvou k zamyšlení a k mlčení, jež často může být výmluvnější než uspěchaná odpověď a umožní tazateli, aby sestoupil do hloubky svého nitra a otevřel se pro odpověď, kterou vepsal do srdce člověka Bůh.

Neustálý proud otázek je v podstatě projevem neklidu lidské bytosti stále hledající malé či velké pravdy, které by daly životu smysl a naději. Člověk se nemůže uspokojit s prostou nezávaznou výměnou kritických názorů a životních zkušeností; všichni hledáme pravdu a sdílíme tuto hlubokou touhu, ještě více v naší době, „kdy lidé při výměně informací sdílejí sebe samé, svůj pohled na svět, své naděje a své ideály“.

Poselství papeže Benedikta XVI.

k 46. světovému dni sdělovacích prostředků – 20. 5. 2012

Další texty v týdnu

Po: Sk 19,1-8; Jan 16,29-33   Čt: Sk 22,30; 23,6-11; Jan 17,20-26
 Út: Sk 20,17-27; Jan 17,1-11a   Pá: Sk 25,13b-21; Jan 21,15-19
 St: Sk 20,28-38; Jan 17,11b-19   So: Sk 28,16-20.30-31; Jan 21,20-25

Prameny, odkazy

Francis J. Moloney – Evangelium podle Jana – Sacra pagina;
 Misál na každý den liturgického roku; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti. Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

7. neděle velikonoční – cyklus B

20. května 2012

Ježíš pozdvihl oči k nebi a modlil se: ¹¹„Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my. ¹²Dokud jsem byl s nimi, já jsem je zachovával ve tvém jménu, které jsi mi dal. Chránil jsem je, a nikdo z nich nezahlavil kromě toho, který propadl záhubě, aby se naplnilo Písmo. ¹³Nyní jdu k tobě, ale toto mluvím ještě ve světě, aby měli v sobě plnost mé radosti. ¹⁴Dal jsem jim tvé slovo. Svět k nim pojal nenávisť, protože nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. ¹⁵Neprosím, abys je ze světa vzal, ale abys je zachránil od Zlého. ¹⁶Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. ¹⁷Posvěť je v pravdě; tvé slovo je pravda. ¹⁸Jako jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. ¹⁹A pro ně se zasvěcuji, aby i oni byli posvěceni v pravdě.“

Jan 17,11b-19

Úvod k meditaci

Modlitba „aby byli jedno“ se právem stala mottem ekumenického hnutí. Avšak jednota, za kterou se Ježíš modlí, není pouze jednotou mezi různými křesťanskými církvemi. Je to jakási jednota, od nejmenší po největší: jednota mezi lidmi, v rodinném kruhu, jednota členů jednoho společenství. Z této „každodenní“ jednoty chceme vyjít, abychom dospěli k jednotě všech křesťanů.

Všichni chceme jednotu. Vedle štěstí asi není nic jiného, po čem tak hluboce lidské srdce touží. Ostatně potřeba jednoty je hladem po plnosti bytí. Jsme stvořeni pro jednotu, protože jsme stvořeni pro štěstí.

Raniero Cantalamessa – Biblické inspirace

Výklad biblického textu

Kontext: Tato modlitba je závěrečnou částí dlouhé Ježíšovy „řeči na rozloučenou. Ježíš připravuje učedníky ke správnému pochopení a zvládnutí situace po své smrti na kříži a svém vzkříšení. Vše, co jim sděluje, je výrazem jeho nesmírné lásky a starostlivé péče. Ježíšovou nejnvtitnější touhou je, aby zůstali na správné cestě a dospěli k cíli, kterým je konečné společenství s Bohem, jeho Otcem.

Ježíšovu závěrečnou modlitbu (Jan 17,1-26) je možné rozdělit na tři části:

V první části modlitby (Jan 17,1-8) Ježíš prosí Otce za své oslavení na základě toho, že dokonal všechno, co mu Otec uložil. Ježíš prosí o slávu, kterou měl před stvořením světa. Nejedná se v žádném případě o sobeckou modlitbu, neboť cílem oslavení je, aby Syn mohl oslavit Otce.

V druhé části modlitby (Jan 17,9-19) Ježíš prosí za ty, které mu Otec dal, aby byli zachováni ve jménu, které Otec dal Ježíši. Odmítá prosit za svět, neboť jeho učedníci již světu nepatří. Svět se totiž tím, že odmítl Ježíše, stal oblastí zla. Na rozdíl od gnostických spasitelů Ježíš

1. čtení:

Sk 1,15-17
20-26

2. čtení:

1 Jan 4,11-16

Evangelium:

Jan 17,11b-19

Srovnání:

¹¹Jan 16,28

20,31; 10,30

Jan 17,21

¹²Jan 6,39

18,9; 13,11

Zl 109,7

¹³Jan 15,11

Jan 16,24

1 Jan 1,4

¹⁴Jan 15,19

Jan 8,23

¹⁵Mt 6,13

2 Sol 3,3

1 Jan 5,18

¹⁶Jan 17,14

¹⁸Jan 20,21

¹⁹1 Kor 1,30

Zid 13,12

nežádá, aby Otec vzal učedníky ze světa, ale aby je zachoval od Zlého, tj. od Vládcе tohoto světa. S prosbou, aby byli posvěceni jako on sám je posvěcen, posílá Ježíš své učedníky do světa, aby byli svědky pravdy.

Nakonec pak ve třetí části modlitby (Jan 17,20-26) Ježíš prosí za ty, kdo v něho uvěří skrze slovo učedníků. Ježíšovou touhou je, aby byli jedno tak, jako Otec a on jsou jedno. Jednota Ježíšových učedníků má přesvědčit svět. Ježíšova modlitba nakonec vrcholí slovy: „Dal jsem jim poznat tvé jméno a ještě dám poznat, aby v nich byla láska, kterou máš ke mně, a já abych byl v nich“ (Jan 17,26). S tímto ujištěním Ježíš ukončuje svou modlitbu a odchází za potok Cedron, aby byl zatčen a skrze pašijové události byl povýšen na kříž, a tak se navrátil k Otcí.

v. 11: *Otče svatý* – Ježíš se obrací k Bohu jako tomu, který je svatý, nesrovnatelný, veškeré stvoření převyšující a všemohoucí Bůh. A tento Bůh je Otcem.

zachovej je ve svém jménu ... aby byli jedno jako my – Bůh je má chránit, aby s ním zůstali v jednotě. Tato jednota je však ohrožována světem, který je nepřátelský vůči Bohu a ve kterém učedníci zůstávají.

v. 17: *Posvět je v pravdě!* – Pravda přišla do světa s Ježíšem. On zjevil doposud skrytého Boha jako Otce. Ježíš tedy své učedníky vymaňuje ze sféry hříchu a posvěcuje je. Způsobuje jejich spojení s Otcem, který je Bůh.

Ježíš neopouští své učedníky. Nenechává je na holičkách. Před svým utrpením se za ně modlí a doporučuje je Otcí. Tento Otec je svatým Bohem, který převažuje veškeré mocnosti a přispívá na pomoc ve své nezměrné lásce. I po tom, co učedníci vyslechli veškeré Ježíšovo vyučování, mohou být naplněni obavami a nejistotami ohledně jejich vlastní existence. Ne- přeborným zdrojem důvěry však pro ně má být, že Ježíš se za ně modlí a že Bůh je starost- livou láskou chrání.

K tématu

V jednotě je síla

Vojáci chodili společně trénovat každý den, ale tentokrát to bylo jiné. Už před úsvitem vyhnal velitel ven celou jednotku. Běhali, až z nich lilo. Byli zvyklí na námahu i na tělesné vyčerpání, vždyť se cvičili, aby se mohli stát členy protiteroristického oddílu. Jenomže tentokrát to bylo jiné. Normálně běhali v tričku svůj obvyklý okruh a tempo jim určoval zpěv.

Dnes vyběhli v plné polní. Jako obvykle, úkol zněl: „Společně vyrazíte, budete stále spolu, budete pracovat jako tým a společně se také vrátíte. Pokud nebudete všichni, nevracejte se vůbec!“ Bolest, žízeň a námaha se pomalu začínaly ozývat a uprostřed sevřené čtyři kdosi začal vypa- dávat z rytmu. Bylo to v páté řadě. Hubený čahoun se zrzavými vlasy. Vojín Sandri. Hlava mu pod těžkou přílbou klesala při každém kroku. Už nemohl dál.

Vojín napravo od Sandriho natáhl ruku a vzal mu těžkou pušku, aniž ztratil tempo. Zrzavý dlouhán se na chvíli vzpamatoval. Po chvíli mu však síly opět začaly vypovídat, pohled měl skelný a nohy za sebou sotva vlekl. Netrvalo dlouho a zase mu padala hlava únavou. Tentokrát se k němu natáhl voják z levé strany, stáhl mu přílbu z hlavy, dal si ji pod rameno a běželi dál. Kanady těžce dopadaly na prašnou stezku: tump, tump, tump.

Sandrimu bylo špatně, moc špatně. Potácel se a byl by upadl, kdyby mu dva vojáci ze zadní řady nevzali batoh. Každý z nich ho držel za jeden popruh a běželi dál. Sandri zmobilizoval poslední zbytek sil, narovnal se a četa mohla zdárně doběhnout do cíle.

Bruno Ferrero
– Osvěžení pro duši

Kdo má pravdu?

Především nikdo nedisponuje celou pravdou. Nicméně všichni máme kus pravdy a z těch kusů je pravda utvořena. Nejsme klony. Navzájem se od sebe velmi lišíme. V každém z nás je něco jedinečného a úžasného. Jen málokdy se dokážeme vcítit do druhého, aby- chom pochopili, jak vnímá to, co mu říkáme. Posloucháme druhé málo a špatně. Jsme si sami sebou jisti a druhé „odpálkujeme“.

Podle svatého Pavla pácháme nejhorší hříchy jazykem. Neměli bychom pomlouvat. ří- kat o druhém špatné věci, abychom ho zranili a pošpinili. Když někomu podsouváme nepravdu, můžeme ho i zabít. Vzpomínám si na jednoho kluka, který řekl o svém učiteli tělocvikovi, že je pedofil, aby se mu pomstil za špatnou známku. Učitele ta pomluva tak vyvedla z míry, že spáchal sebevraždu. Policie chlapce zmáčkla a zjistilo se, že lhal. Po- mluva nebo nactiutržení mohou způsobit nenapravitelné škody.

Hledat na druhém to špatné a omílat to stále dokola, tomu se říká hanobení. Hledáme jeho chyby, vady a kazy. Málokdy hledáme na našich bližních něco hezkého. Hanobení bychom se měli vyhýbat ze všech sil. Sokrates, který byl předchůdcem dobrých křesťanů, o pravdě hodně psal.

Tady je jedna historika, o které jsem často přemítal, protože obsahuje velký kus pravdy. Četl jsem ji před mnoha lety, ale zůstala mi pevně vryta. Pokud máte chuť říct něco špat- něho o vaší sousedce, šéfovi, vaší ženě nebo tchyni, dobře si následující příběh přečtěte.

Je to pravdivé, je to dobré, je to užitečné?

Jednoho dne přišel za Sokratem jeden muž a řekl mu:

„Poslechni, Sokrate, musím ti říct, jak se zachoval tvůj přítel.“ „Přestaň!“ přerušil ho mudrc. „Nechal jsi to, co mi chceš říct, projít třemi síty?“

„Cože? O čem to mluvíš?“

„Ano,“ řekl Sokrates, „to, co mi chceš říct, máš nechat projít třemi síty. První je pravda. Ověřoval sis to, co mi chceš říct? Jsi si jistý, že je to pravda?“ „Já jsem to jen slyšel poví- dat,“ řekl muž.

„Dobře,“ na to Sokrates, „tak mě přesvědč, že to prošlo druhým sítem. A to je dobro. Pokud to, co mi chceš říct, není tak docela pravdivé, je to aspoň něco dobrého?“

Muž zaváhal a pak odpověděl: „Ne, není to nic dobrého, naopak!“ „Takže,“ řekl mudrc. „Zkusme použít třetí síto: užitečnost. Pojďme se podívat, jestli to, co mi chceš říct, je k něčemu užitečné.“

„Užitečné? To zrovna ne,“ řekl muž.

„Takže pokud to, co mi chceš říct, není ani pravdivé, ani dobré, ani užitečné, radši bych to neslyšel a nechci to vědět. A radím ti, abys na to taky zapomněl.“

Když vezmeme tuhle Sokratovu lekci doslova, myslím, že máme všichni hodně co zlep- šovat – a já jako první! Naneštěstí velmi často pomlouváme druhé a pouštíme do oběhu věci, které nejsou ani pravdivé, ani dobré, ani užitečné.

Guy Gilbert
– Evangelium podle svatého lotra